N°. 116. 1854

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 20 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

WOENSDAG 17 MEI.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 56.) *WET van den 15den April 1854, houdende naturalisatie van* Louis Auguste Henry Schröder.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Louis Auguste Henry Schröder* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Louis Auguste Henry Schröder*, koopman, geboren te *Bordeaux* (Keizerrijk *Frankrijk*), wonende te *Batavia* (*Nederlandsch Indie*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den April 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *zes en twintigsten* April 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 57.) *WET van den 15den April 1854, houdende naturalisatie van* Johannes Christian Carl Henckel.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johannes Christian Carl Henckel* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johannes Christian Carl Henckel*, kapitein der artillerie, geboren te *Vechagen* (Keurvorstendom *Hessen*), wonende te *Batavia* (*Nederlandsch Indie*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den April 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *zes en twintigsten* April 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 58.) *WET van den 15den April 1854, houdende naturalisatie van* Hinrich Carl Haacke.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Hinrich Carl Haacke* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Hinrich Carl Haacke*, koopvaardij-kapitein, geboren te *Lubeck*, wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den April 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *zes en twintigsten* April 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 59.) *WET van den 15den April 1854, houdende naturalisatie van* Elliott John Marten.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Elliott John Marten* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Elliott John Marten*, particulier, geboren te *Ashby de la Zouch* (Koningrijk *Groot-Brittannie*), wonende te *Batavia* (Eiland *Java*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den April 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *zes en twintigsten* April 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 60.) *WET van den 15den April 1854, houdende naturalisatie van* Augustin Moussault.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Augustin Moussault* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Augustin Moussault*, juwelier en goudsmid, geboren te *Sint Maixent* (Keizerrijk *Frankrijk*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en amb-

tenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den April 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *zes en twintigsten* April 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad *n*°. 61.) *WET van den 15den April* 1854, *houdende naturalisatie van* Johann Riper.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johann Riper* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johann Riper*, stuurman ter koopvaardijvaart, geboren te *Kranenburg* (Koningrijk *Hannover*), wonende te *Rotterdam* (provincie *Zuidholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's Gravenhage, den 15den April 1854.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *zes en twintigsten* April 1854.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien Onze besluiten van 13 October en 9 December 1853, n°. 61 en n°. 49, houdende benoeming der Staatscommissie, om op den voet, bepaald bij het Koninklijk besluit van den 29sten September 1841, n°. 58 (*Staatsblad* n°. 38), te onderzoeken de algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der Oost-Indische remises in goederen en geld en het gebruik van die remises gemaakt in het jaar 1852;

Op het rapport van Onzen Minister van Kolonien van den 13den dezer, Lit. E, n°. 14, Ons aanbiedende het proces-verbaal van de zittingen van die Staatscommissie, met de rekeningen, die door haar zijn onderzocht geworden,

Hebben besloten en besluiten:

Art. 1. De algemeene rekening, aantoonende de hoegrootheid der Oost-Indische remises in goederen en geld, en het gebruik van die remises gemaakt, gedurende het jaar 1852, benevens de tweede of laatste suppletoire rekening over 1850, en de suppletoire rekening over 1851, worden goedgekeurd, zoodanig als die rekeningen zijn gehecht aan het tegenwoordig besluit.

Art. 2. De Staatscommissie benoemd bij Onze besluiten van 13 October en 9 December 1853, n°. 61 en n°. 49, wordt ontbonden, onder dankzegging voor den door haar verrigten arbeid.

Onze Minister van Kolonien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschriften zullen worden gezonden aan Onzen Minister van Finantien en aan de leden der Staatscommissie tot informatie.

's Gravenhage, den 15den Mei 1854.

WILLEM.

De Minister van Kolonien,
CHS. F. PAHUD.

Bij Zr. Ms. besluit van den 13den Mei 1854, n°. 58, is benoemd tot substituut-officier bij de arrondissements-regtbank te Tiel mr. *F. L. Rambonnet*, thans substituut-griffier bij dezelve regtbank.

Bij Koninklijk besluit van den 15den Mei 1854, n°. 34, is aan den heer *G. de Hartog*, op zijn verzoek, een eervol ontslag verleend als landmeter der 1ste klasse bij het kadaster te Valburg.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

RUSLAND.

Het *Journal de St. Pétersbourg*, een orgaan van het Russische gouvernement, deelt in zijn nommer van den 7den dezer eenen brief mede, waarin al de te Odessa gevestigde handels-agenten van vreemde mogendheden, en daaronder ook de Nederlandsche consul, aan de militaire overheid dank betuigen » voor de afdoende maatregelen en de vaderlijke zorgvuldigheid, waarmede zij, toen de stad door de Fransche en Engelsche vloot beschoten werd, de huisgezinnen en de belangen hunner aldaar gevestigde landgenooten heeft beveiligd."

TURKIJE.

In het jongste nommer van den Weener *Lloyd* vindt men de volgende berigten van het oorlogstooneel aan den Donau: » De Russen hebben tusschen de rivieren de Schyl en de Aluta op twee plaatsen het noodige vereenigd om eene brug over den Donau te slaan; doch de hooge waterstand maakt zulks vooreerst nog bijkans onmogelijk. De Russische vaartuigen die op den Donau dienst doen, worden bij Hirschowa vereenigd; zij zullen waarschijnlijk voor eene operatie tegen Silistria moeten dienen.

» Te Adrianopel werden aanstalten gemaakt om 70,000 man Engelsche en Fransche troepen te kunnen verplegen, die voor het einde der maand Mei aldaar zouden aankomen. Van eene reis des Sultans naar Adrianopel was geene sprake meer.

» Uit alle oorden van Bulgarye verneemt men van gruwelen die door de irreguliere Turksche troepen aan de Christenen gepleegd werden. Vele Christenen namen met hun gezin de wijk naar Schumla en Varna. Uit Sarajewo wordt hetzelfde gemeld. In het district Zabrdie hebben de irreguliere troepen verscheiden kerken, onder andere die in het dorp Mozges, geplunderd, en de aldaar gevonden kostbare misgewaden, een geschenk van Keizer Nikolaas, medegenomen om ze als paardedekken te gebruiken.

» De voorhoede van het Russische legercorps, hetwelk onder het bevel van den generaal Paniutin staat, is over den Pruth gegaan en trekt in Moldavie, alwaar groote massa's krijgsvolk vereenigd worden.

» De op groote schaal aangevangen fortificatie-werken bij de stad Fokschany, op de grens tusschen Wallachye en Moldavie gelegen, worden ijverig voortgezet. Honderden arbeiders zijn er onder leiding en medewerking van Russische sapeurs bezig om verscheiden kleine sterkten langs de heirbaan op te werpen. Men wil daaruit opmaken dat de Russen, wel verre van Wallachye te ontruimen, in het oostelijke gedeelte van dat gewest eene groote krijgsmagt willen vereenigen.

» Den 28sten April is ook bij Giurgewo het vuur der Russische eilandbatterijen tegen Rustschuck aangevangen; maar het schijnt aanvankelijk zonder uitwerking gebleven te zijn, daar het door de Turken met hun zeer talrijk vestings-geschut niet beantwoord werd.

» Den 4den Mei was Krajowa, de hoofdstad van Klein Wallachye, nog niet door de Russen ontruimd; doch zij hadden alle aanstalten gemaakt om van daar te vertrekken; terwijl Turksche troepen derwaarts in aantogt waren maar nog niet verder waren gekomen dan Radowan."

— Den 27sten April is te Galacz eene verordening van den vorst Paskewitsch afgekondigd, bepalende dat alle met graan geladen schepen, die eene onzijdige vlag voerden, binnen acht dagen naar de Zwarte zee moesten vertrekken, zullende zij anders voor hunne eigen veiligheid naar Ibrallow worden gebragt; terwijl op alle schepen onder de Engelsche en Fransche vlag embargo gelegd zou worden.

FRANKRIJK.

De officiele Fransche *Moniteur* van den 14den dezer behelst de volgende mededeelingen:

» Den 2den April hebben wij gemeld dat de eerste bezending Fransche troepen naar Gallipoli vertrokken was op vaartuigen van de keizerlijke marine; wij voegden er bij dat een groot aantal door het departement van oorlog bevrachte handelsvaartuigen in zee gegaan was, met troepen, cavalerie, artillerie, wapentuig en levensmiddelen. Sedert dien tijd is de afzending van Toulon en van Marseille onafgebroken voortgezet. De stoomfregatten die tijdelijk van het eskader van den vice-admiraal Hamelin afgezonderd en te Algiers aangekomen waren, zijn van daar weder naar Gallipoli gestevend met al de troepen die zij moesten aan boord nemen. Dertig stoomschepen behoorende tot de keizerlijke marine, zijn met volle lading van Toulon vertrokken. Buitendien zijn drie stoompakketbooten eener particuliere maatschappij en vele andere handelsvaartuigen met manschappen, paarden, artillerie, materieel en levensmiddelen in zee gegaan."

» Den 13den dezer is op 's rijks werf te Rochefort een nieuw linieschip, de *Ulm*, van 100 stukken en met eene stoomschroef voorzien, te water gelaten.

» Een dagblad heeft beweerd dat het Pruissische gouvernemnnt van het Parijsche kabinet ophelderingen zou hebben gevraagd omtrent de voorgenomen oprigting van een legerkamp te St. Omer. Geen aanvrage van dien aard is aan het gouvernement des Keizers gerigt geworden.

» Een buitenlandsch dagblad, sprekende van het geschil waartoe de uitzetting der Grieksche onderdanen aanleiding heeft gegeven in de diplomatieke wereld te Konstantinopel, zegt dat het Fransche gouvernement door het Engelsche kabinet zou aangezocht zijn om het gedrag van zijnen gezant in Turkije te wraken. Deze bewering is ongegrond. Dat geschil is beslecht in overeenstemming met Frankrijks bedoelingen en met de regten der Porte.

» Daar de handel van de visschers der Noorweegsche provincie Finmarken met de Russen, door het Zweedsche gouvernement aan de welwillende zorg van Frankrijk en Engeland was aanbevolen, hebben de beide verbonden gouvernementen in onderling overleg de noodige maatregelen genomen om denzelve voor stoornis te behoeden, opdat die arme bewoners der kusten van den Noorder Oceaan den ruilhandel die hun eenig bestaanmiddel uitmaakt, ongehinderd zouden kunnen voortzetten."

— Aan de Parijsche effectenbeurs is gisteren (Maandag) eene kleine reactie in den prijs der Fransche staatsschuldbrieven gevolgd op de groote rijzing van den vorigen beursdag.

In de afgeloopen week is op de voornaamste graanmarkten van Frankrijk de prijs van graan en meel wederom iets gerezen. Volgens deskundigen is deze rijzing het gevolg van plaatselijke behoefte en van aanvragen voor de dagelijksche consumtie, terwijl de veldgewassen in Frankrijk zich allerwege goed voordoen en de weersgesteldheid er voor de ontwikkeling van het graan zeer gunstig is.

ENGELAND.

De van regeringswege voorgedragen bill tot bevordering der volksopvoeding in Schotland door de oprigting van voor alle kerkgenootschappen bruikbare volksscholen is, gelijk wij reeds gemeld hebben, in de jongste zitting van het Lagerhuis verworpen, nadat lord Aberdeen in het Hoogerhuis verklaard had dat er, wanneer die voordragt verworpen wierd, weinig of geen hoop bij hem overbleef op het tot stand komen van een gemengd volksschoolwezen in Engeland en Schotland. In een daartoe betrekkelijk hoofdartikel zegt de *Times*: » In de steden van Schotland zwerven duizenden kinderen langs de straten, die de door de Schotsche kerk opgerigte scholen schuwen; de kinderen der Roomsch-katholijken en der niet tot de gevestigde Kerk van Schotland behoorende Protestanten groeijen op in een toestand die hen tot eene wisse prooi maakt voor de misdaad, het bijgeloof en de dweepzucht; zij zijn letterlijk geheel van schoolonderwijs verstoken. Evenwel is de bill houdende nadere bepalingen tot bevordering der volksopvoeding in Schotland, verworpen. De reden der verwerping ligt onzes inziens alleen in eigenbelang en in secte-geest. De bestrijders waren de gevestigde kerk, de grondeigenaren en de tegenstanders van alle staats-onderwijs. Volgens de bill zouden de

belastingpligtige inwoners eener stad eene school kunnen oprigten, die in eene zekere mate onder toezigt en leiding van een staatscollegie zou staan, met overvloedige waarborgen aan alle kanten tegen dwang van politieken of van geestelijken aard. Het was geen plan om eene school aan eene stad op te dringen en van de bevolking haars ondanks belasting te heffen, of om onder haar een haar onwelgevallig leerstelsel te verbreiden. Doch al wenschte ook de groote meerderheid der belastingpligtigen in eene stad eene geringe belasting in wettelijken vorm op te brengen voor het stichten en onderhouden van scholen op eenen uit het godsdienstig oogpunt onberispelijken voet, — de predikant der Schotsche kerk wil niet dat eenig kind onderwezen worde anders dan in zijn eigen kerkgenootschap en onder zijn eigen gezag; de grondeigenaar wil niet dat zijn land met eene schoolbelasting worde bezwaard of dat zijn regt tot het kiezen van schoolmeesters worde ingekort; en de vrienden van het particuliere onderwijs, daaronder alle Roomsch-katholijken, willen niet dat van iemand tegen zijnen wil eene bijdrage voor het schoolwezen of voor eenig ander werk van geestelijken aard worde gevorderd.

» Door de zamenspanning dezer drie klassen van bestrijders is de bill tot ons innig leedwezen verworpen. Doch wij kunnen bezwaarlijk gelooven dat een zoo noodige en zoo wel beraamde maatregel als in de bill voorgedragen werd, voor altijd verijdeld zou zijn door dat eene meerderheid van slechts negen stemmen in eene vergadering van 377 leden zich er tegen verklaard heeft; en waren er niet zoo veel leden afwezig geweest die het bewind in nuttige maatregelen plegen te ondersteunen, dan zou de voordragt waarschijnlijk niet zijn verworpen.

» Konden wij gelooven dat de voorgedragen maatregel voor altijd en definitief verworpen was, dan zouden wij waarlijk beginnen te denken dat de zaak der volksopvoeding in een zeer hopeloozen toestand is. Is het in de daad zoo ver gekomen, dat het Parlement onbekrompen millioenen schats wil bewilligen voor allerlei doeleinden behalve alleen voor de vrijmaking onzes volks van onkunde en dwaling; dat het gevangenissen wil oprigten ter bestraffing en welligt ter verbetering van den jeugdigen misdadiger, maar geen tiende gedeelte der voor gevangenissen benoodigde som wil besteden om hem vroeger bij de hand te vatten en hem zoo op te voeden dat hij niet tot misdaad vervalle?

» Men kan niet met grond beweren dat de voorgedragen wetsbepalingen de kerkleer in gevaar bragten: aan het plaatselijk schoolbestuur, waarin de predikant der Schotsche Kerk en de vertegenwoordigers der grondeigenaars zitting zouden hebben, werd overgelaten te beslissen of het onderrigt in de geloofsleer dier Kerk op de school met het gewone onderwijs vereenigd, of alleen op bepaalde en daarvoor afgezonderde uren gegeven zou worden; voor de beschuldiging van onverschilligheid omtrent de kerkleer kon geen andere grond worden aangevoerd dan dat de kinderen niet zouden worden gedwongen de Schotsche geloofsbelijdenis van buiten te leeren tegen den wensch hunner ouders of voogden. Ware het voorgestelde plan aangenomen, dan zou niemand die nu godsdienstig schoolonderrigt ontvangt, in verzoeking gebragt worden om voortaan van ongodsdienstig onderrigt gebruik te maken; de eenige verandering zou zijn dat sommige kinderen, die nu geen of zeer slecht onderwijs ontvangen, waarschijnlijk in goede scholen zouden komen met vrijheid om of gezamenlijk met de overige leerlingen in de godsdienstleer te worden onderwezen, of op bepaalde uren afzonderlijk onderrigt van den geestelijke hunner kerkgemeente te ontvangen."

— Volgens een telegraphisch berigt uit Kopenhagen van den 13den dezer lag het eskader van den admiraal Napier nog in de nabijheid van het eiland Gothland.

— Aan de Londensche effectenbeurs is gisteren (Maandag) de prijs der Engelsche consols omstreeks een half per cent gerezen.

Aan de Londensche graanmarkt was de tarwe gisteren 1 tot 2 shilling per quarter duurder dan in de vorige week, bij tamelijk grooten omzet.

ITALIE.

De Sardinische Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft in de vorige week geruimen tijd beraadslaagd over eenen post der voorgedragen begrooting van uitgaven voor het departement van buitenlandsche zaken, welke eene grooter som dan vroegere budgets bestemde voor de zending te Rome, aan wier hoofd het Sardinische gouvernement, ten einde zijne belangstelling in eene goede betrekking met het Romeinsche hof te doen blijken, onlangs eenen gezant gesteld heeft in plaats van een zaakgelastigde.

Van de linker zijde werd eene vermindering van dien post voorgesteld, met het blijkbare doel om de kamer het voortzetten der onderhandelingen met Rome te doen afkeuren. Er werd van die zijde gezegd dat de Pauselijke regering thans niet ernstig wenschte tot eene schikking te geraken van de sedert zoolang aanhangige geschillen met Piemont; dat zij de onderhandelingen opzettelijk slepende hield in de hoop dat zij eenmaal de constitutionele staatsinrigting in Piemont zou zien vallen en dan betere voorwaarden zou kunnen bedingen dan thans; dat het in zulke omstandigheden beneden 's lands waardigheid was zijne welgemeende pogingen tot eene schikking nog langer voort te zetten; dat Belgie, een land van onbetwistbare Katholijke gezindheid, geen gezant te Rome had, en dat Piemont dien even goed zou kunnen missen; enz.

Van de zijde der behoudende partij werd gezegd dat het gouvernement door zijne on-Katholijke handelingen toonde eene schikking met Rome niet ernstig te willen, en daardoor geschillen gaande hield welke door een gedeelte der natie diep betreurd werden. Het gouvernement vergat dat de Staat evenmin van de Kerk onafhankelijk kon zijn als de zoon van zijne moeder; het zorgde alleen voor de stoffelijke en niet voor de zedelijke belangen des volks, terwijl het ergerlijke dingen toeliet als het bouwen van Protestantsche kerken en het verbreiden der Protestantsche geloofsbegrippen in Piemont.

Door de ministers werd geantwoord dat de Pauselijke regering, naar men hopen mogt, weldra meer gezind tot eene billijke schikking zou worden bevonden, wanneer zij telkens op nieuw zag hoe vast de constitutionele staatsinrigting in Piemont was gevestigd; dat het gouvernement dan eerst, wanneer het deze hoop geheel moest opgeven, de onderhandelingen zou staken; dat het echter, de regten van den Pauselijken Stoel eerbiedigende, nimmer iets zou bewilligen hetgeen met de onafhankelijkheid van het staatsbestuur of met het grondwettig beginsel der godsdienstvrijheid onbestaanbaar zou zijn, en dat het voortgaan zou verouderde instellingen te hervormen.

In de zitting der kamer van den 10den dezer is de voor de zending te Rome aangevraagde som met eene overgroote meerderheid van stemmen bewilligd; 100 leden stemden er voor en 33 tegen, terwijl 8 zich buiten stemming hielden.

De post van 120,000 fr. voor het gezantschap en het consulaat te Parijs vond veel tegenspraak; men wees op Belgie, hetwelk te Parijs veel grooter belangen voor te staan hebbende, echter zijnen gezant aldaar slechts met 45,000 fr. bezoldigde. De post is echter bewilligd op aanhouden der ministers, die zeiden dat de gezant te Parijs met eene minder ruime bezoldiging niet in staat zou zijn 's lands eer op te houden.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 16den Mei* 1854.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden heeft de Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en het heemraadschap van Mark en Dintel, haar eindverslag ter tafel gebragt. De Kamer heeft beslist dat de beraadslagingen over dat wets-ontwerp zullen gehouden worden na afloop van die over het wets-ontwerp tot wijziging van hoofdstuk X der staatsbegrooting voor 1853.

De Vergadering heeft daarop de behandeling der wetsvoordragt regelende het armbestuur voortgezet.

Het door den heer van Heiden Reinestein op art. 7 voorgestelde amendement (zie ons vorig nommer) is met 52 tegen 13 stemmen verworpen, en het artikel zelf, onveranderd, gelijk het door de Regering werd voorgedragen, met 35 tegen 30 stemmen aangenomen.

Artikel 8 werd, na eene korte opmerking van den heer Thorbecke, met 58 tegen 7 stemmen, en art. 9 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

Op art. 10 werden drie amendementen voorgedragen.

Een door den heer van Deinse, die het artikel aldus wilde doen luiden:

» De besturen der instellingen van weldadigheid onder art. 2 litt. *a* en *d* vermeld, alsmede de zoodanige andere die ondersteuning van wege de burgerlijke overheid genieten, doen jaarlijks" enz.

Het tweede amendement was van den heer van Heiden Reinestein, die voorstelde het in dezer voege in te rigten:

» De besturen van alle instellingen van weldadigheid doen jaarlijks, binnen den daarvoor door den Minister van Binnenlandsche Zaken aangewezen termijn en in den door dezen voor te schrijven vorm, ten behoeve van het verslag bij art. 195 der Grondwet bedoeld, aan het gemeentebestuur opgave van het getal der door hen ondersteunden of verpleegden en van het beloop hunner uitgaven voor onderstand van allerlei aard.

» De besturen der burgerlijke en gemengde instellingen doen daarenboven alle verdere opgaven door de Regering noodig geacht."

De derde wijziging was van den heer van Akerlaken, die in dit artikel wilde doen wegvallen de woorden: » en in den door dezen voor te schrijven vorm", maar deze verandering in den loop der beraadslaging heeft ingetrokken.

Het eerste amendement werd met 47 tegen 17, het tweede met 37 tegen 27 stemmen verworpen.

Art. 10 is daarop zelf onveranderd, en art. 11 zonder beraadslaging elk met 35 tegen 29 stemmen aangenomen.

Na aanneming van art. 12, stelde de heer Storm van 's Gravesande voor, de laatste zinsnede van art. 13 aldus te doen luiden:

» Van de toepassing van dit artikel zijn uitgezonderd collecten in kerkgebouwen, bij de uitoefening der openbare eeredienst"; welk amendement met 56 tegen 8 stemmen verworpen, en art. 13 zelf onveranderd zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd werd.

De beraadslagingen zijn daarop aangevangen over de derde afdeeling » bepalingen betreffende het bestuur van burgerlijke en gemengde instellingen", die morgen zullen worden voortgezet.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 226—228 van het BIJBLAD II, behelzende het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van 15 Mei jl.;

2°. vel 178 der *Bijlagen* van het genoemde BIJBLAD, behelzende: *a.* het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs voor het ontwerp van wet tot verhooging van het Vde hoofdstuk der staatsbegrooting en van de begrooting van het bijzonder fonds, vastgesteld bij de wet van 10 Februarij 1844, over 1854 (*buitengewone geldelijke bijdrage aan de Maatschappij van Weldadigheid*); *b.* een Voorstel van Wet tot wijziging van de bestaande verordeningen op de autorisatie voor bijzondere scholen, met daarbij behoorende Memorie van Toelichting; *c.* de Eindverslagen der Commissien van Rapporteurs voor de ontwerpen van wet tot vaststelling der raming van uitgaven wegens verstrekkingen voor de Departementen van Marine en van Oorlog, dienst 1854.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Utrecht*.

AANBESTEDING.

Op Maandag, den 22sten Mei 1854, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeurig, door den Commissaris des Konings in de provincie Utrecht of, bij diens afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den waarnemenden Hoofdingenieur van den Waterstaat, in het achtste district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur, te Utrecht, worden Aanbesteed:

Het verdiepen en verbeteren van de zoogenaamde Keulsche vaart, van de brug buiten de Tollesteegpoort te Utrecht, langs den stadscingel tot aan de Waardsluis, en van daar de Vecht volgende tot aan het zuidelijk uiteinde van de vaart van Nederhorstdenberg, in 1854 en 1855.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek dezer Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Utrecht te Utrecht, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in deze provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende drie dagen vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den

Adspirant-Ingenieur van den Waterstaat L. J. du Celliée Muller en bij den waarnemenden Hoofdingenieur in het 8ste district te Utrecht.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN MARINE.

Aanbesteding van Olieën.

De Minister van Marine,

van voornemen zijnde op Maandag den negen en twintigsten Mei 1854, aan den minst aannemende te doen aanbesteden de levering van de hierna te vermelden Olieën bij de onderscheidene Directiën der Marine, voor 's Rijks dienst benoodigd, te weten:

te *Willemsoord*:
1. Boom-
2. Lijn- } olie;
3. Patent-

te *Amsterdam*:
4. Boom-
5. Lijn-
6. Patent- } olie;
7. Raap-

te *Hellevoetsluis*:
8. Boom-
9. Lijn- } olie;
10. Patent-

te *Vlissingen*:
11. Boom-
12. Lijn-
13. Patent- } olie.
14. Raap-

Brengt ter kennis van de gegadigden, dat de Inschrijvings-Biljetten, op gezegeld papier geschreven en voor ieder bestek afzonderlijk ingerigt, vóór of uiterlijk op Maandag den negen en twintigsten Mei 1854, des middags vóór twaalf ure, franco aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage, zullen moeten worden bezorgd.

De biljetten zullen moeten bevatten eene naauwkeurige opgave van de prijzen, voluit geschreven, waarvoor men de levering van ieder der op de bestekken voorkomende artikelen wil aannemen, alsmede het totaal bedrag van elk bestek, benevens eene duidelijke vermelding van de namen der inschrijvers met die hunner borgen, en derzelver woonplaatsen; terwijl op het adres het nommer en de benaming van het bestek, waarop de inschrijving geschiedt, zal moeten worden aangeduid.

Inschrijvingsbiljetten op ongezegeld papier geschreven zullen niet in aanmerking worden genomen, noch ook die, waarin doorhalingen, veranderingen of bij-conditien zijn gemaakt.

De Voorwaarden, waarop deze Aanbesteding zal geschieden, liggen ter lezing aan het Ministerie van Marine te 's Gravenhage en bij de directiën der Marine te Willemsoord, te Amsterdam, te Hellevoetsluis en te Vlissingen, alsmede ter secretarie van het gemeentebestuur te Rotterdam.

's Gravenhage, den 16den Mei 1854.

De Minister voornoemd,
J. ENSLIE.

MINISTERIE VAN OORLOG.

De Minister van Oorlog

Brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat op Vrijdag den 19den dezer door den Garnizoens-kommandant te Middelburg, onder nadere approbatie van het Ministerie van Oorlog, tot de Aanbesteding der leverantie van het Munitiebrood zal worden overgegaan, ten behoeve van de troepen, welke aldaar en op het fort Rammekens gedurende het tijdvak van den 1sten Junij aanstaande, tot en met den 31sten December van het loopend jaar zullen verblijven; alsmede voor de Garnizoens-infirmerie in gemelde stad gevestigd.

Noodigt mitsdien, allen die daarin gading mogten hebben, om naar opgemelde leverantie in te schrijven; met informatie dat de Voorwaarden, waarop die Aanbesteding zal worden gedaan, van den 8sten dezer in het bureau van gemelden Garnizoens-kommandant ter lezing zullen liggen.

's Gravenhage, den 4den Mei 1854.

Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Tweede* trekking der *Derde* Klasse van de [illegible] op Dingsdag den 16den Mei 1854, zijn prijzen van duizend gulden en daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

Nº.	11884	een	prijs	van	1000	gulden.
»	19775	»	»	»	1000	»
»	3371	»	»	»	25,000	»
»	18790	»	»	»	1000	»
»	2316	»	»	»	1200	»
»	4121	»	»	»	1000	»
»	366	»	»	»	1250	»

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur te *Hellevoetsluis* zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het doen van Herstellingen aan de Fortificatie- Metsel- en Timmerwerken te Hellevoetsluis.

Deze Aanbesteding zal geschieden den 26sten Mei 1854, des middags ten 12 ure, in het Logement van N. J. [illegible], alwaar van den 19den Mei 1854 het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te *Hellevoetsluis*.

OPENBARE AANBESTEDING.

De Eerstaanwezende Ingenieur aan *den Helder* zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

Het herstellen van de Kustbatterij vóór het fort Kijkduin bij den Helder, en het leveren van daartoe noodige Bouwstoffen.

Deze Aanbesteding zal geschieden op Vrijdag den 26sten Mei 1854, des voormiddags ten 11 ure, in het locaal Tivoli aan *den Helder*, alwaar van den 16den Mei het Bestek zal liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur aan *den Helder*.

*** Publieke Verpachting van de binnen de gemeente Goedereede, na 1 Julij 1854, vallende Haardgeld, voor den tijd van 3 of 6 jaren, op Woensdag den 31sten Mei 1854, des voormiddags ten 10 ure, op het Raadhuis aldaar.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Blijkens verklaring, uitgebragt voor den Kantonregter te Sliedrecht, den 13den Mei 1854, behoorlijk geregistreerd, zijn door [illegible] *van der Esch*, Scheepmaker, wonende te Papendrecht, aan zijnen Zoon *Willem van der Esch*, wonende te Papendrecht, verleend Handligting en de Regten van Meerderjarigheid, tot het uitoefenen der Scheepmakers-Affaire en het aangaan van alle verbindtenissen, welke zoodanige zaak kan medebrengen.

Geschiedende deze aankondiging ter voldoening aan art. 486 van het Burgerlijk Wetboek.

*** Op den eersten Mei 1854 heeft de Ondergeteekende, bij Onderhandsch Contract, zijne Azijnmakerij met derzelver baten overgedragen aan den Heer *H. P. N. 't Hooft*, met het regt dezelve op de bestaande Firma van *A. Bouman* Jz. te continueren, zonder echter dienaangaande voor eenig nadeelig gevolg aansprakelijk te zijn.

Onder dankzegging voor het genoten vertrouwen, neemt hij de vrijheid zijnen Opvolger beleefdelijk aan te bevelen.

Rotterdam, 15 Mei 1854.

A. BOUMAN *Jz.*

*** Onder referte aan bovenstaande Annonce neemt de Ondergeteekende de vrijheid, zich ten beleefdste in de gunst en het vertrouwen aan te bevelen, welke de Heer *A. Bouman* Jz. genoot, belovende van zijne zijde alles te zullen aanwenden zich die gunst en dat vertrouwen waardig te maken.

Rotterdam, 15 Mei 1854.

H. P. N. 'T HOOFT,
Firma A. BOUMAN *Jz.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

AMSTERDAM, 16 Mei 1854, ¼ voor 4 ure.

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
NEDERLAND. Werk. Schuld	2½	57⅜	57½	—	57⅜
Dito dito	3	67¾	67⅞	67 13/16	68
Dito dito	4	85⅛	85¼	—	85 7/16
Amortisatie	3½	—	—	—	85
Aand. Handel-maats.	4½	—	—	—	115½
O. I. Leening 1844	4	—	—	—	84¾
Aand. Arnh. Spoorweg.	4½	—	—	—	—
Dito Holl. dito.		—	—	—	61
BELGIE. Certificaten	2½	—	—	—	—
Dito *Rothschild*		—	—	—	46 13/16
FRANKRIJK. Certificaten	3	—	—	—	—
RUSLAND. Bij *Hope en C.*	5	97¾	98	—	98¾
Dito Aº. 1828-1829		96¾	—	—	97⅜
Inschr. op 't Grootboek	6	—	—	—	—
Dito Certificaten		—	—	—	57¼
Cert. dito Hamb. Admin.	5	—	—	—	—
Negot. 1831 en 1833	5	82½	—	—	82½
Negot. 1840	4	73¾	—	—	74¼
Dito *Stieglitz*	4	—		—	72¾

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
RUSLAND. Neg *Stiegl.* Nieuwe	4	—	—	—	72¼
Nieuwe Engelsche	4½	79⅝	—	—	79½
SPANJE. Nieuwe 3 pcts. thans	1	18	18⅛	—	18¼
Nieuwe	3	—	—	—	37¼
Binnenlandsche	3	33 11/16	33⅞	33 13/16	33⅞
Cert. Coup. Sp. Com.		3¾	—	—	3 13/16
Amortisabele Schuld.		—	—	—	3 [illegible]
PORTUGAL. Londen, Nieuwe	3	33	33 1/16	—	33⅛
Dito Uitgestelde.		—	—	—	—
OOSTENRIJK. Bank.	5	—	—	—	67
Dito.	4	—	—	—	55
Metal. 1816-1852.	5	58⅞	59⅛	—	59 15/16
Dito 1847.	2½	30	30⅛	—	30⅜
Dito 1851-1852.	2½	30	30⅛	—	30⅜
Dito 1849.	5	73	74	73	74½
Dito Lett. B.	5	73	74	73	74½
Aand. *f* 500 bij *Rothschild*.		—	—	—	—
Dito - 250 dito 1839.		—	—	—	—
NAPELS. Certific. bij *L.* en *B.*	5	—	—	—	—

	pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Geblev. koers.	Laatste koers v. gisteren.
POLEN. Obligatien.	4	62⅞	63	—	63
Aandeelen 1835		134	—	—	133¾
SARDINIE. Te Londen	5	—	—	—	—
DENEMARKEN. Dito	5	—	—	—	—
PERU. Dito	4½	—	—	—	[illegible]
GRIEKENLAND. Dito	5	—	—	—	—
PHILADELPHIA. Bij *Hope en C.*	5	—	—	—	—
Te Londen	6	—	—	—	—
Bank, origin.		—	—	—	3⅝
LOUISIANA. Te Londen	5	—	—	—	—
BRAZILIE. Te Londen 1824	5	93	—	—	[illegible]
Dito 1843.	5	—	—	—	[illegible]
GRENADA. Dito à L. st. 100	2½	—	—	—	[illegible]
Dito Uitg.		6¼	—	—	[illegible]
EQUADOR		—	—	—	[illegible]
MEXICO. Te Londen L. st. 100	3	22⅝	22⅝	[illegible]	[illegible]
Dito Onbepaalde.	3	22⅜	22⅝	22⅜	22 13/16
VENEZUELA. Te Londen	3¼	—	—	—	24
Dito Uitg.	1	—	—	—	—

WISSELKOERSEN.

Parijs	2/*m.* do.	G.	55 11/16	P.	—
Idem	kort. »		56¼		—
Bordeaux	2/*m.* »		55		—
Idem	15/*d.* »		55⅜		—
Madrid	3/*m.* »		240		—
Cadix	» »		240		—
Sevilla	» »		237		—
Bilbao	» »		238		—
Lissabon	» »		40¾		—

Porto	3/*m.* do.	G.	40¾	P.	—
Genua	3/*m.* »		45¼		—
Livorno	» »		37¾		—
Napels	» »		80½		—
Weenen	6/*w.* »		25¼		—
Augsburg	» »		35⅜		—
Frankfort a/M.	» »		98⅜		—
St. Petersburg	2/*m.* »		1.70		—
Rotterdam kort. per f 100			⅛		—

Londen	kort	*f* [illegible]		
Idem	2/*m.*	» 11.55	à	
Hamburg	kort.	*St.* 35¼	à	—
Idem	2/*m.*	» 35 [illegible]	à	—

KOERS VAN HET GELD.

Beleening 3 à — , — Disconto 3 à —
Prolongatie 2½ à

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.